

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Näkemyksiä valtion talousarvioon vuodelle 2021

Lapin ELY-keskus
Lapin työ- ja elinkeinotoimisto
Kuvat: Lapin materiaalipankki

■ Elinkeinoelämän tilannekuvasta

■ Työttömyyden kehitys

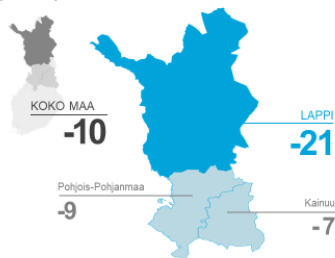
■ Budjetti 2021

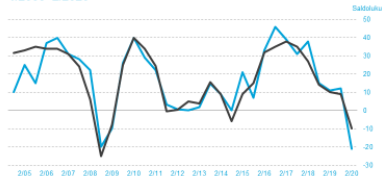

PK-YRITYKSET JA SUHDANNENÄKYMÄT

Yleinen suhdannenäkymä (Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–2/2020

Lapissa arviot työllisyyden ja investointien kehitymisestä ovat lähialueita selkeästi heikkomat. Yleinen suhdannenäkymä on alueella selkeästi negatiivisen puolella.

Pk-yritysbareometri, syyskuu 2020 alueraportti, 9.9.2020

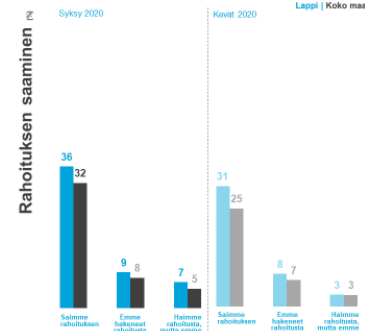
PK-YRITYKSET JA RAHOITUS

52%
pk-yrityksistä on ollut tarve hankkia rahoitusta viimeisen 12 kk:n aikana
Kevät 2020: 42%

17%
pk-yrityksistä on ollut maksuvaikeuksia edellisen 3kk:n aikana.
Kevät 2020: 13%

Koko maa **19%**
Kevät 2020: 13%

Koko maa **44%**
Kevät 2020: 35%

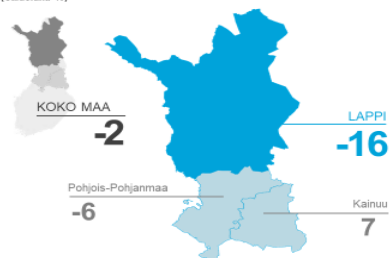

Pk-yritysbareometri, syyskuu 2020 alueraportti, 9.9.2020

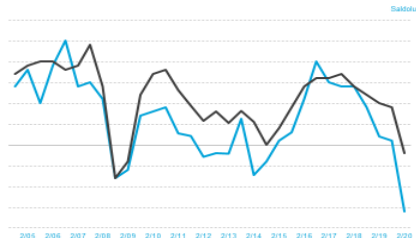

PK-YRITYKSET JA TYÖLLISYYS

Arvio henkilökunnan määrästä vuoden päästä (Saldoluku %)

Saldoluvun kehitys 1/2005–2/2020

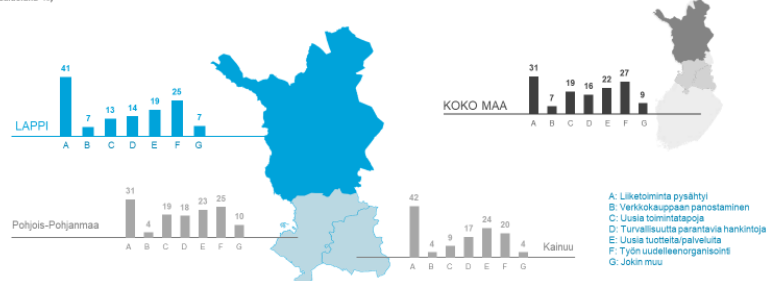

Pk-yritysbareometri, syyskuu 2020 alueraportti, 9.9.2020

PK-YRITYKSET JA KORONA

Vaikutukset liiketoimintaan kevään kriisin aikana (Saldoluku %)

A: Liiketoiminta pysähtyi
B: Verkkokaupan panostaminen
C: Uusia toimintatapoja
D: Turvallisuutta parantavia hankintoja
E: Uusia tuotteita/palveluita
F: Työn uudelleenjärjestäminen
G: Jokin muu

Pk-yritysbareometri, syyskuu 2020 alueraportti, 9.9.2020

Matkailu

- Kansainvälinen matkailu Lappiin on pysähtynyt kokonaan
- Kotimainen matkailu on kokenut uuden nousun

Kaivos- ja teollisuus

- Kaivosteollisuudessa näkymä on hyvä ja uusia hankkeita on vireillä
- Teollisuuden näkymät eivät ole kirkastuneet, metsäteollisuuden hankkeet tuovat uskoa

Rakentaminen

- Kuntavetoiset rakentamiskohteet piristävät tilanteessa, jossa rakentaminen muutoin vähäistä
- Teollisuus- ja asuntorakentaminen sekä matkailuinvestoinnit vähäisiä
- Maanrakentaminen keskittyy tie- ja kaivosalueille

Kauppa- ja palvelut

- Päivittäistarvakaupan, rauta- ja kodintekniikankaupan kasvu on kehittynyt hyvin
- Erikoistavarakaupan osin matkailusta johtuen on haasteissa

Alkutuotanto

- Perusmaataloudessa, metsä- ja porotaloudessa ei ole tapahtunut huomattavia muutoksia koronan vaikutuksesta.
- Ongelmat ovat kohdistuneet matkailuun ja suoramyyntiin sidoksissa oleviin maaseutuyrityksiin

Faktatietoa matkailun merkityksestä alueelle

Viime vuonna 3,1 milj. yöpymistä ja matkailun suora kokonaiskysyntä yli 1 mrd.
Matkailun osuus Lapin bruttokansantuotteesta 5,7 %, kun se koko maassa on 2,7 %

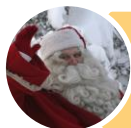
Kokonaisliikevaihdesta ulkomaan tuloa 70 – 75 %. On vuosikymmenten saatossa kehitetty korkeatasoinen vientituote

Joka kolmannella lappilaisella yrityksellä ulkomaalaisten matkailijoiden osuus yli 90 %

Talvimatkailu tuo Lappiin 2/3 koko vuoden liikevaihdesta

Joulusesonki on vuoden tärkein. Kansainväliset matkailijat käyttävät kaikkia mahdollisia palveluja

Matkailun suora työllistävä vaikutus 8 000 – 10 000 htv pl. Vuokratyövoima. Sesonkina matkailussa jopa 12 000 työntekijää
Heijastevaikutukset muille aloille huomattavat (1 htv = +0,5 htv)

Matkailualan yritysten näkymä talveen

Ennakkovaraustilanne erittäin heikko

- Päämarkkinat: Britannia, Ranska, Saksa ja Hollanti
- Matkanjärjestäjät ovat peruneet matkoja johtuen epävarmasta tilanteesta. Lisäksi reittilentoja supistettu
- Osa kohteista ja hotelleista suljettu

Liikevaihdon ennakoidaan tippuvan puoleen joka tapauksessa

- Liikevaihto romahtaa lähes kaikilla alan yrityksillä
- Onnistuessaankin Lapin matkailutulo vähintään puolittuu
- Mikäli rajoitustoimenpiteet jatkuvat, ikäviä uutisia alueen yrityksistä on odotettavissa

Ulkomaalaisten matkustajien tuomaa tuloa ei pystytä korvaamaan kotimaisilla asiakkaila

- Useampi kuin joka kolmas yritys (35 %) ei pysty korvaamaan ulkomaisten asiakkaiden tuomaa tuloa kotimaisilla asiakkaila
- Ulkomaalaisten kulutusikäyttäytyminen on erilaista, kotimaiset matkailijat eivät käytä palveluja

Huomattavat vaikutukset alue- ja kuntatalouteen.
matkailutulon osuus 20 – 70 %

Lappi voi menettää satoja matkailualan yrityksiä

Lapin työttömyyden tilannekuvan kehitys

Helmikuu 2020 – elokuu 2020

Lomautetut

Helmikuu 810
Huhtikuu 5 290
Elokuu 1 580

Yhteensä

Helmikuu	8 680
Huhtikuu	15 696
Elokuu	10 970

Yrittäjät

Huhtikuu –
kesäkuu 1 629
Elokuu 1 424

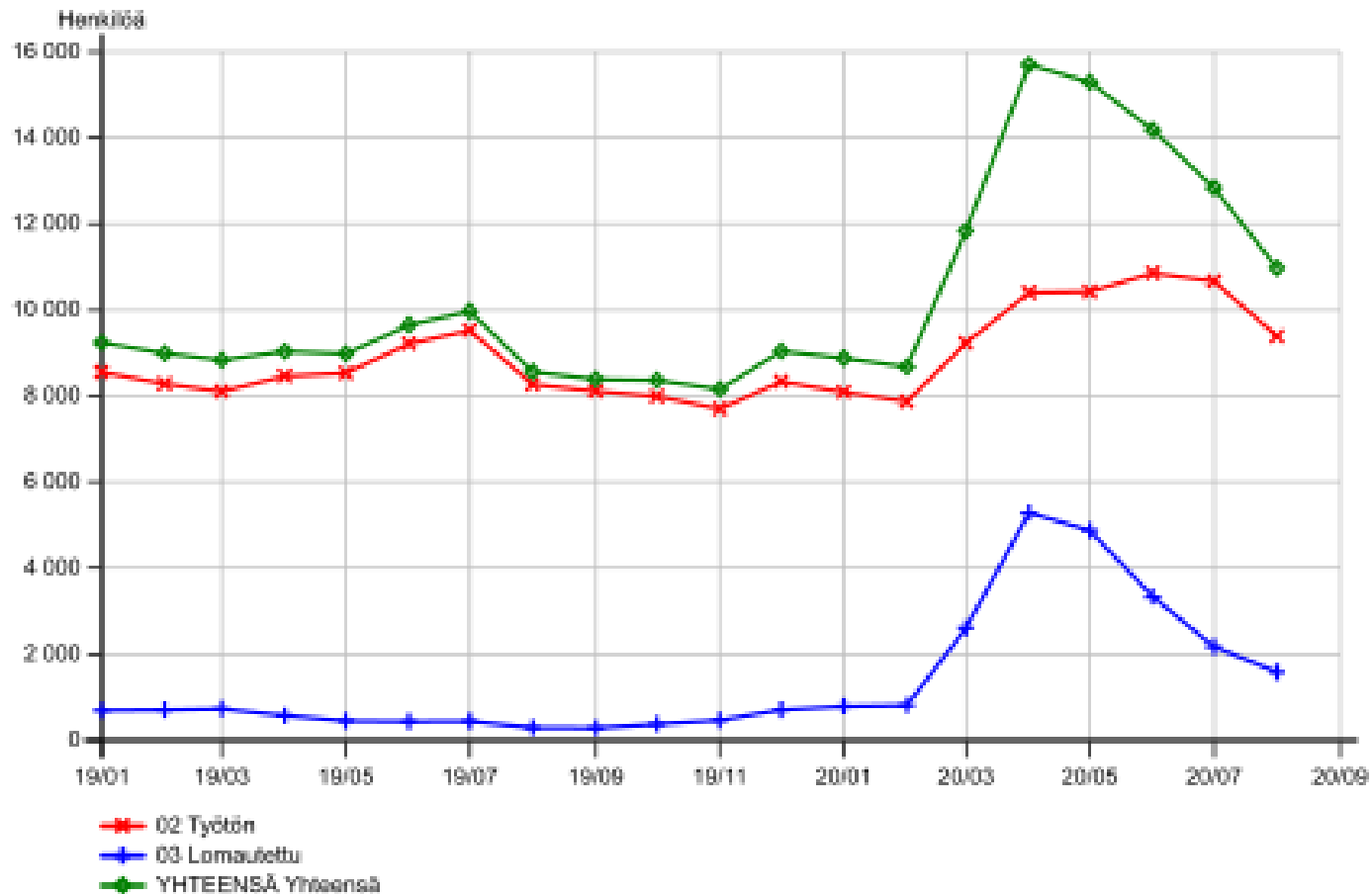
Työttömät

Helmikuu 7 869
Huhtikuu 10 406
Elokuu 9 392

Rajoitustoimenpiteet iskivät
välittömästi matkailuun, kauppaan ja
rajalla tapahtuvaan liiketoimintaan

Työttömät ja lomautetut Lapissa Tammikuu 2019 - elokuu 2020

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto

Lapin työllisyyden kehityksen tulevaisuusskenaariot

- Lisää rajoituksia ja kv matkailulle ei ole edellytyksiä: työttömyys kasvaa 15 500 henkilöön
- Nykyiset rajoitukset, jotka kuitenkin mahdollistavat kv matkailijoiden tulon maahan: työttömyys jää nykytasolle noin 11 000 henkilöä
- Rajoituksia puretaan ja kv matkailu mahdollistetaan: työttömyys laskee hiljalleen noin 9 500 henkilöön

Näkemyksiä työ- ja elinkeinoministeriön budjettiin

Yritysten uudistumisen tukeen varattava riittävät kansallinen ja EU-ohjelmiin perustuva rahoitus – uudistuminen välttämättömyys lähes kaikilla toimialoilla ja yrityksissä

TE-toimiston henkilöstöressurssien lisäykset luovat edellytyksiä vastata asiakasmäärien lisäykseen ja uudistuksiin

Joustavuus ja ketteruus
- reagointikyky

ELY-keskusten henkilöstöressurssit ovat riittämättömät huomioiden tilanne ja haasteet esimerkiksi elvytysuunnitelmiin liittyen

Tällä hetkellä käsillä olevat ELY-keskusten henkilöstötarpeet liittyvät yrityspalveluihin ja hankintoihin

Määrärahoihin ja sisältöihin liittyviä tarpeita

Ammattiin valmistuneiden
työllistymisen tuki

Koronatilanteen johdosta
lomautettujen ja
irtisanottujen paluuseen
liittyvä taloudellinen tuki

Alueiden kestävän kasvun
ja elinvoiman tukemisen
rahoitus

Matkailun markkinointi ja
brändityön panostukset

Muita tarpeita alueen elpymisen edistämiseksi

Laajakaistayhteydet –
digitalisaatio kuuluu kaikille

Infra- ja investointihankkeet
työllistymisen tueksi

Matkailua elvyttävät muut
toimenpiteet

Kiitos

Vastaamme mielellämme kysymyksiin